

ERILLISRAUHASTA

Venäjä ja Saksa käyvät jo neuvotteluja erillisrauhasta. Nämä neuvottelut ovat virallisia, ja tärkeimmistä seikoista molemmat valtakunnat ovat jo päässeet yksimielisyyteen.

Tällaisen uutisen julkaisi hiljattain Bernin sosialistinen lehti saamiensa tietojen perusteella. Ja kun Venäjän Bernin-lähetystö kiirehti virallisesti kumoamaan uutisen ja Ranskan shovinistit selittivät moisten huhujen levittelemisen johtuvan „saksmannin ilkijuonista”, niin sosialistinen lehti kieltäytyi antamasta mitään merkitystä tuolle kumoamiselle ja viittasi uutisensa vahvisteeksi vielä siihen tosiseikkaan, että Sveitsissä on parhaillaan sekä saksalaisia (Bülow) että venäläisiä „valtiomiehiä” (Stürmer, Girs ja eräs Espanjasta saapunut diplomaatti) ja että Sveitsin kauppiaspiirit ovat saaneet Venäjän kauppiaspiireiltä samanlaisia asian todenperäisyyttä vahvistavia tietoja.

Tietysti petosta voi harjoittaa yhtä hyvin Venäjä, joka ei voi tunnustaa käyvänsä neuvotteluja erillisrauhasta, kuin Saksakin, joka ei voi olla yrittämättä riitaannuttaa Venäjää ja Englantia riippumatta siitä, käydäänkö neuvotteluja ja miten menestyksellisesti niitä käydään.

Voidaksemme päästä selville erillisrauhakysymyksestä meidän ei ole pidettävä lähtökohtana Sveitsin nykytapahtumia koskevia huhuja ja uutisia, joita oikeastaan on mahdoton tarkastaa, vaan viimeksi kuluneiden vuosikymmenten aikana harjoitetun *politiikan* kiistattoman varmoja *tosiasioita*. Herrat Plehanov, Tshhenkeli, Potresov ja kumpp., jotka esiintyvät nykyään Purishkevitchin ja Miljukovin marxilaisiksi-tekeytyvien lakeijoiden tai narrien osassa, saavat pinnistää kaikkensa todistellessaan „Saksan syy-

pääksi” ja Venäjän käyvän „puolustusluontoista” sota, mutta tietoiset työläiset eivät ole kuunnelleet eivätkä kuuntele noita narreja. Sodan syynä ovat suurvaltojen imperiaalistiset keskinäissuhteet, t.s. saaliinjakotaistelu, taistelu siitä, kuka saa nielaista mitkään siirtomaat ja pikkuvaltiot, ja etusijalla tässä taistelussa on *kaksi* konfliktia. Ensimmäinen — Englannin ja Saksan välillä. Toinen — Saksan ja Venäjän välillä. Nämä kolme suurvaltaa, nämä kolme suurta maantierosvoa ovat päätekijöitä nykyisessä sodassa, muut ovat epäitsenäisiä liittolaisia.

Kumpaakin konfliktia valmisteli se *koko* politiikka, jota nämä valtakunnat harjoittivat *useita vuosikymmeniä* ennen sota. Englanti sotii ryöstääkseen Saksalta siirtomaat ja saattaakseen perikatoon pääkilpailijansa, joka löi sitä arrottomasti mainiolla tekniikallaan, organisaatiolla, kauppatarmollaan, löi ja löikin niin, että Englanti *ei voinut* sodatta puolustaa maailmanherruuttaan. Saksa sotii siksi, että sen kapitalistit katsovat — ja täysin oikeutetusti, — että heillä on „pyhä” porvarillinen oikeus olla maailmassa etutilalla siirtomaiden ja riippuvaisten maiden rosvouksessa, se sotii m.m. Balkanin maiden ja Turkin saattamiseksi valtansa alle. Venäjä käy sota Galitsiasta, joka sen on saatava haltuunsa etenkin Ukrainan kansan kuristamiseksi (Galitsiaa lukuunottamatta tällä kansalla ei ole eikä voi olla vapaata, tietysti suhteellisen vapaata kolkkaa), Armeniasta ja Konstantinopolista ja sitten niin ikään Balkanin maiden alistamiseksi valtaansa.

Venäjän ja Saksan rosvous-„intressien” aiheuttaman konfliktin ohella on olemassa vähintäinkin yhtä syvällinen — ellei syvälisempikin — konflikti Venäjän ja Englannin välillä. Venäjän imperialistisen politiikan tehtävä, jonka sanelevat suurvaltojen vuosisatainen kilpailu ja objektiiviset kansainväliset keskinäissuhteet, voidaan lyhyesti määrittellä seuraavasti: on lyötävä Englannin ja Ranskan avulla Saksa Euroopassa, jotta voidaan ryöväitä Itävalta (anastaa Galitsia) ja Turkki (anastaa Armenia ja varsinkin Konstantinopoli). Ja sitten on lyötävä Japania *ja saman* Saksan avulla Englanti Aasiassa, jotta voidaan anastaa *koko* Persia, suorittaa loppuun Kiinan jako j.n.e.

Tsarismi on pyrkinyt vuosisatoja valloittamaan sekä Konstantinopolin että suurimman osan Aasiasta harjoittaen järjestelmällisesti sen mukaista politiikkaa ja käyttäen siinä

tarkoituksessa hyväksi kaikkia suurvaltojen välisiä ristiriitoja ja konflikteja. Englanti on vastustanut näitä pyrkimyksiä kauemmin, sitkeämmin ja voimakkaammin kuin Saksa. Alkaen vuodesta 1878, jolloin venäläiset joukot lähenivät Konstantinopolia ja Englannin laivasto ilmaantui Dardanellien tienoille uhaten avata tulen venäläisiä vastaan, jos nämä vain ilmestyvät „Tsargradiin”, — vuoteen 1885, jolloin Venäjä oli vähällä joutua sotaan Englannin kanssa saaliinjaosta Keski-Aasiassa (Afganistan; venäläisten joukkojen eteneminen Keski-Aasian sisäosiin uhkasi Englannin herruutta Intiassa), — ja vuoteen 1902, jolloin Englanti teki liiton Japanin kanssa valmistuen tätä sotaan Venäjää vastaan — koko tämän pitkän ajanjakson Englanti on ollut Venäjän rosvovaltioiden voimakkain vastustaja, sillä Venäjä on uhanut horjuttaa sitä herruutta, joka Englannilla on moniin muukalaiskansoihin.

Entä nyt? Katsokaapa, mitä tapahtuu tässä sodassa. Sietämättömäksi käy kuunnella „sosialisteja”, jotka ovat siirtyneet proletariaatin puolelta porvariston puolelle ja puhuvat, että nykyisessä sodassa Venäjä „puolustaa isänmaata” eli „pelastaa maata” (Tshheidze). Sietämättömäksi käy kuunnella imeläsuista Kautskya ja kumpp., jotka puhuvat demokraattisesta rauhasta siihen tapaan, kuin sen *voisivat* solmia nykyiset ja ylipäänsä porvarilliset hallitukset. Todellisuudessa näitä hallituksia pauloittaa niiden omien liittolaisten kanssa ja omia liittolaisia *vastaan* solmittujen keskinäisten *salaisten sopimusten* verkko, eikä näiden sopimusten sisältöä ole määrännyt sattuma eikä vain „paha tahto”, vaan se riippuu imperialistisen ulkopoliittikan koko käytännöstä ja kehityksestä. Ne „sosialistit”, jotka summentavat työläisten silmiä ja järkeä puhumalla typeriä lauseparsia yleensä hyvistä asioista (isänmaan puolustus, demokraattinen rauha), mutta *eivät* paljasta niitä *salaisia* sopimuksia, joita heidän *oma* hallituksensa on tehnyt muiden maiden ryöväämiseksi, — sellaiset „sosialistit” kavaltavat sosialismin täydellisesti.

Niin Saksan, Englannin kuin Venäjänkin hallitukselle on vain eduksi, kun sosialistien leiristä kuuluu puheita laatuisasta rauhasta, sillä siten ensiksikin uskotellaan sellaisen rauhan olevan mahdollista nykyisen hallituksen aikana ja toiseksi käännetään huomio pois noiden samojen hallitusten ryöstöpolitiikasta.

Sota on politiikan jatkoa. Ja politiikkakin „jatkuu” sodan aikana! Saksa on tehnyt salaisia sopimuksia Bulgarian ja Itävallan kanssa saaliin jaosta ja käy edelleenkin saman suuntaisia neuvotteluja. Venäjä on tehnyt salaisia sopimuksia Englannin, Ranskan j.n.e. kanssa ja *kaikki* nuo sopimukset koskevat *rosvoamista* ja *ryöväämistä*, siirtomaiden ryöväämistä Saksalta, Itävallan ryöväämistä, Turkin jakoa y.m.

„Sosialisti”, joka tällaisen asiointilan vallitessa puhuu kansoille ja hallituksille laatusasta rauhasta, muistuttaa täydellisesti pappia, joka näkee edessään kirkossa parhailta paikoilla porttolanpitäjän ja stanovoin, jotka ovat tehneet keskenään salaisen sopimuksen, ja „saarnaa” näille ja kansalle, että on rakastettava lähimmäistään ja noudatettava kristinopin käskyjä.

Venäjä ja Englanti ovat epäilemättä tehneet salaisen sopimuksen m.m. Konstantinopolista. On tiettyä, että Venäjä toivoo saavansa sen ja ettei Englanti halua sitä antaa, ja jos antaakin, niin se joko yrittää ottaa sen sittemmin takaisin tai liittää „myönnytykseen” ehtoja, jotka on suunnattu Venäjää vastaan. Salaisen sopimuksen tekstiä ei tunneta, mutta että Englannin ja Venäjän kesken käydään taistelua nimenomaan tästä kysymyksestä ja käydään nytkin,— se on sekä tunnettua että täysin epäilyksetöntä. Samoin tiedetään, että Venäjä ja Japani ovat aikaisempien sopimustensa lisäksi (esim. vuoden 1910 sopimuksen lisäksi, joka antoi Japanin „syödä” Korean ja Venäjän syödä Mongolian) solmineet jo nykyisen sodan aikana *uuden* salaisen sopimuksen, joka ei suuntaudu ainoastaan Kiinaa, vaan *tietyissä mitassa myös Englantia vastaan*. Tämä on varmaa, vaikkei sopimuksen tekstiä tunnetakaan. Japani löi vuosina 1904—1905 Venäjän Englannin auttamana ja valmistelee nyt varovaisesti tilaisuutta lyödäkseen Englannin Venäjän auttamana.

Venäjän „hallitsevissa piireissä” — Nikolai Verisen hovi-joukkion, aateliston, armeijan j.n.e. keskuudessa — on ryhmä saksalaismielisiä. Saksassa porvaristo (ja sitä seuraten myös sosialishovinistit) näkyy viime aikoina kääntyneen kautta linjan venäläismielisyyteen, haluavan erillisrauhaa Venäjän kanssa, pyrkivän hyvittelemään Venäjää iskeäkseen kaikin voimin Englantia. Saksan kohdalta tämä suunnitelma on selvä eikä herätä epäilyksiä. Venäjän

kohdalta asianlaita on siten, että tsarismi tietysti mielummin löisi ensin perin pohjin Saksan „kahmaistakseen” mahdollisimman paljon, koko Galitsian, koko Puolan, koko Armenian, Konstantinopolin, „nujertaakseen lopullisesti” Itävallan j.n.e. Silloin olisi mukavampi kääntyä Japanin auttamana Englantia vastaan. Mutta nähtävästi ei riitä voimia. Siinä se niksi onkin.

Kun entinen sosialisti hra Plehanov kuvaa asian siten, kuin Venäjän taantumukselliset yleensä tahtoisivat rauhaa Saksan kanssa ja „edistysmielinen porvaristo” „preussilaisen militarismin” murskaamista ja ystävyysuhteita „demokraattisen” Englannin kanssa, niin se on lapsen kengissä kävelevien poliitikkojen tasoa vastaavaksi soviteltu lastensatu. Tosiasiassa *sekä* tsarismi *että* kaikki Venäjän taantumukselliset *samoin kuin* koko „edistysmielinen” porvaristo (lokakuulaiset ja kadetit) tahtovat *yksinomaan* ryöväitä Saksan, Itävallan ja Turkin Euroopassa, lyödä Englannin Aasiassa (anastaa koko Persian, koko Mongolian, koko Tiibetin j.n.e.). Nämä „hyvät ystävykset” kinastelevat keskenään vain siitä, *milloin ja miten* Saksaa vastaan käyty taistelu on muutettava taisteluksi Englantia vastaan. Vain siitä, milloin ja miten!

Ja tämän hyvien ystävysten ainoan kiistakysymyksen ratkaisu riippuu *sotilaallisista ja diplomaattisista näkökohdista*, jotka kokonaisuudessaan tuntee *ainoastaan* tsaarihallitus ja joista Miljukovit ja Gutshkovit tuntevat vain neljäsosan.

Saksalta ja Itävallalta on otettava koko Puola! Tsarismi on sen kannalla, mutta riittääkö voimia? ja salliiko Englanti?

On otettava Konstantinopoli ja salmet! Itävalta on lopullisesti nujerrettava ja pirstottava! Tsarismi on täydellisesti sen kannalla. Mutta riittääkö voimia? ja salliiko Englanti?

Tsarismi tietää, nimenomaan montako miljoonaa sotamiestä on pantu turpeeseen ja montako *vielä* voidaan kansasta ottaa, nimenomaan paljonko kulutetaan ammuksia ja paljonko on vielä lisäämisen varaa (Japani *ei* anna enää ammuksia siinä tapauksessa, jos alkaa sota Kiinan kanssa, sota, joka uhkaa alkaa ja on täysin mahdollinen!). Tsarismi tietää, miten sen ja Englannin väliset Konstantinopolia koskevat salaiset neuvottelut ovat sujuneet ja sujuvat nyt, paljonko englantilaisia joukkoja on Salonikissa, Mesopota-

miassa j.n.e. Tsarismi tietää kaiken tämän, sillä on kaikki kortit kädessä ja se laskee tarkasti — mikäli yleensä voidaan ajatella tarkkaa tuntemusta sellaisissa asioissa, joissa epäilyttävillä, epävarmoilla seikoilla, „sotaonnella” on erikoisen suuri osuus.

Mutta Miljukovit ja Gutshkovit jaarittelevat sitä enemmän, mitä vähemmän he tietävät. Ja Plehanovit, Tshhenkelit, Potresovit eivät tiedä tsarismen salaisista kaupoista kerrassaan mitään, he unohtavat jopa senkin, mitä ovat aikaisemmin tietäneet, eivät tutki sitä, minkä voi saada tietää ulkomaisista lehdistä, eivät ota selvää tsarismen sodanedellisen ulkopolitiikan kehityksestä eivätkä seuraa *sen* sodanaikaista kehitystä ja siksi he esittävätkin vain sosialististen pöhlö-liivanoiden osaa.

Tsarismi *ei voi olla pyrkimättä* erillisrauhaan Saksan kanssa silloin, kun se on vakuuttunut, että jopa liberaalisten yhteiskuntapiiriensäkin kaikesta avusta huolimatta, sotateollisuuskomiteoiden kaikesta uurastuksesta huolimatta, herrojen Plehanovien, Gvozdevien, Potresovien, Bulkinien, Tshirkinien, Tshheidzein („maan pelastaminen”, leikki pois!), Kropotkinien ja muun palvelusväen kaikesta jalon ammustenlisäämisen auttamisesta huolimatta — että kaikesta tästäkään huolimatta ja kaikkien mahdollisten ja sotaan vedettyjen liittolaisten sotavoimien (eli sotilaallisen voimattomuuden) ollessa nykyisessä tilassa *ei voida* saada aikaan enempää, ei voida saada *tuntuvampaa* voittoa Saksasta tai se käy suhteettoman kalliiksi (esim. vaatii *vielä* kymmenen miljoonan venäläisen sotamiehen menetyksen, joiden rekrytointiin, koulutukseen ja varustamiseen tarvitaan vielä niin ja niin monta miljardia ja niin ja niin monta sotavuotta).

Jos „me” lähdemme tavoittamaan liian suurta saalista Euroopasta, niin „me” uskaltaudumme siihen riskiin, että „omat” sotilaalliset voimavaramme ehtyvät täydellisesti, että emme saa juuri mitään Euroopasta ja menetämme mahdollisuuden saada „omamme” Aasiasta — näin ajattelee tsaarihallitus, ja imperialististen etujen kannalta katsoen se ajattelee *oikein*. Se ajattelee *oikeammin* kuin porvarilliset ja opportunistiset suunsoittajat Miljukovit, Plehanovit, Gutshkovit, Potresovit.

Kun emme voi ottaa Euroopasta enempää edes liitettyämme alueisiimme Romanian ja Kreikan (mistä „me”

olemme ottaneet irti kaiken, minkä olemme pystyneet ottamaan), niin ottakaamme mitä otettavissa on! Englanti *ei voi* nyt antaa „meille” mitään. Saksa antaa meille ehkä takaisin sekä Kuurinmaan että osan Puolasta ja nähtävästi itä-Galitsian — se on „meille” erikoisen tärkeä voidaksemme tukahduttaa Ukrainan liikkeen, vapautta ja äidinkieltä tavoittelevan monimiljoonaisen, historiallisesti vielä tähän asti nukkuneen kansan liikkeen,— sekä nähtävästi myös Turkin Armenian. Ottaessamme tämän *nyt* voimme luopua sodasta *voimistuneena* ja sitten *huomenna* Japanin ja Saksan auttamana, kun harjoitamme viisasta politiikkaa ja Miljukovit, Plehanovit ja Potresovit auttavat edelleenkin „pelastamaan” rakasta „isänmaata”, me voimme saada sodassa Englantia vastaan sievoisen palan Aasiasta (koko Persian ja Persian lahden, josta on pääsy valtameren ulapalle eikä niin kuin Konstantinopolista vain Välimerelle ja sinnekin vain saaristojen kautta, jotka Englanti voi helposti ottaa ja linnoittaa jättämättä „meille” mitään pääsyä avomerelle) j.n.e.

Nimenomaan näin ajattelee tsarismi ja, toistamme, se ajattelee oikein ei ainoastaan suppean monarkistiselta, vaan myös yleisimperialistiselta kannalta katsoen, se tietää enemmän ja näkee pitemmälle kuin liberaalit ja Plehanovit ynnä Potresovit.

Sen tähden on varsin mahdollista, että huomenna tai ylihuomenna herätessämme saamme kolmen monarkin manifestin: „rakkaiden kansojemme tahtoa noudattaen me olemme päättäneet onnellistaa ne rauhan suomilla hyvyyksillä, solmia välirauhan ja kutsua koolle yleiseurooppalaisen rauhankongressin”. Kolme monarkkia voivat samalla laskeella melko nasevia sukkeluiksiakin toistamalla muutamia Vandervelden, Plehanovin ja Kautskyn fraasien pätkiä: me näet „lupaamme” — lupaukset ovat ainoaa tavaraa, joka on halpaa jopa hurjan kalliinakin aikana,— pohtia aseistuksen supistamista ja „pysyvää” rauhaa koskevaa kysymystä j.n.e. Vandervelde, Plehanov ja Kautsky kipittävät kintereillä järjestämään omaa „sosialisti”-kongressiaan samaan kaupunkiin, mihin kokoontuu rauhankongressi; siellä lausutaan kaikilla kielillä loputtomasti hurskaita toivomuksia, puhutaan imeliä fraaseja ja vakuutetaan, että on välttämättömästi „puolustettava isänmaata”. Lavastus ei ole hullumpi — se naamioi siirtymistä imperialistisesta

Saksan-vastaisesta Englannin ja Venäjän liitosta samanlaiseen Englannin-vastaiseen Saksan ja Venäjän liittoon!

Päätyykö nykyinen sota tähän tapaan aivan lähitulevaisuudessa vai „pitääkö” Venäjä hieman kauemmin pyrkimysenään Saksan voittamista ja Itävallan suurempaa ryöväämistä vai tulevatko erillisrauhanneuvottelut olemaan ovelan kiristäjän manööverina (tsarismi näyttää Englannille valmiin luonnoksen Saksan kanssa solmittavasta sopimuksesta ja sanoo: niin ja niin monta miljardia ruplaa ja ne ja ne myönnytykset tai takeet, muutoin allekirjoitan huomenna tämän sopimuksen), — imperialistinen sota *ei missään tapauksessa voi* päättyä mihinkään muuhun kuin imperialistiseen rauhaan, *jos* tuo sota ei muutu proletariaatin porvaristonvastaiseksi kansalaissodaksi sosialismin puolesta. Tätä viimeksi mainittua lopputulosta lukuunottamatta imperialistinen sota voimistaa joka tapauksessa jotakuta kolmesta voimakkaimmasta imperialistisesta suurvallasta, Englantia, Saksaa tai Venäjää, muiden heikompien (Serbian, Turkin, Belgian y.m.) kustannuksella, ja täysin mahdollista on sekin, että nuo *kaikki* kolme ryöväriä voimistuvat sodan seurauksena, kun ne jakavat rosvoamansa saaliin (siirtomaat, Belgian, Serbian, Armenian), ja riidanalaista tulee olemaan vain se, minkä osan kukin saa *tuosta* saaliista.

Joka tapauksessa käy kiertämättömästi, väistämättömästi ja epäilemättä niin, että narratuiksi ja häväistyiksi tulevat sekä ilmetyt ja julkiset sosialishovinistit, t.s. ne, jotka avoimesti hyväksyvät „isänmaan puolustamisen” tässä sodassa, että myös naamioituneet, puolinaiset sosialishovinistit, t.s. kautskylaiset, jotka saarnaavat *yleensä* „rauhaa”, „ilman voittajia ja voitettuja” y.m.s. Jokainen rauha, jonka solmivat ne samat hallitukset, jotka aloittivat tämän sodan, tai muut yhtä porvarilliset hallitukset, osoittaa havainnollisesti kaikille kansoille, mitä imperialismiin lakeijoiden osaa ovat esittäneet nuo kummankin lajin sosialistit.

Päätyyköön nykyinen sota miten tahansa, oikeassa tulevat olemaan ne, jotka ovat sanoneet, että ainoana sosialistisena ulospääsynä sodasta voi olla vain proletariaatin kansalais-sota sosialismin puolesta. Oikeassa tulevat olemaan ne venäläiset sosialidemokraatit, jotka ovat sanoneet, että tsarismiin tappio, tsarismiin täydellinen sotilaallinen häviö on „joka tapauksessa” pienempi paha. Sillä historia ei

pysähdy koskaan, se kehittyy edelleen nykyisenkin sodan aikana; ja ellei Euroopan proletariaatti pysty lähtemään eteenpäin sosialismia kohti nyt, ellei se pysty karistamaan niskoiltaan sosialishovinistien ja kautskylaisten iestä ensimmäisen imperialistisen suursodan aikana, niin itä-Eurooppa ja Aasia voivat lähteä demokratiaa kohti seitsemän peninkulman askelin vain siinä tapauksessa, että tsarismi kärsii täydellisen sotilaallisen häviön ja siltä riistetään *kaikki* mahdollisuudet puolifeodaalista tyyppiä olevan imperialistisen politiikan harjoittamiseen.

Sota tappaa ja lyö lopullisesti kaiken mikä on heikkoa, m.m. sosialishovinismin ja kautskylaisuuden. Imperialistinen rauha tekee *nuo* heikkoudet vieläkin kouraantuntuvammiksi, häpeällisemmiksi ja inhottavammiksi.

„Sotsial-Demokrat” № 56,
marraskuun 6 pnä 1916

Julkaistaan „Sotsial-Demokrat” lehden
tekstin mukaan
